

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INOVAČNÍ VZDĚLÁVACÍ NÁSTROJE

Téma: „PLATEBNÍ KARTA”

Tomasz Załona
Monika Makowiecka

I. Opodstatnění volby tématu

Čím dál tím víc a častěji platíme platební kartou. Plastový peníz už pro nikoho není atrakcí, zevšedněl, a co je s tím spojeno, nemáme pocit, že můžeme přijít o peníze uložené na bankovním účtu.

Je dobré vědět o nebezpečích, kterým můžeme být vystaveni, a také o způsobech, jak se vyhnout ztrátě finančních prostředků z účtu.

II. Obecné cíle vzdělávání

- ▶ Umožnění studentům obeznámit se s riziky používání platebních karet.
- ▶ Podstatnou součástí realizace tématu je také seznámení se se způsoby předcházení objevujícím se nebezpečím.

III. Tématický obsah výuky

1. Platební karta – k čemu slouží, a vyplatí se ji mít?
2. Základní informace o kartách
3. Bankovní podvody
4. Nespolehlivé bankomaty a terminály
5. Jednoduché způsoby zabezpečení platebních karet
6. Cvičení

IV. Metody výuky

- 1) Mini přednáška (na základě prezentace)
- 2) Ilustrační materiály – interaktivní film
- 3) Práce pod vedením
- 4) Práce ve skupině

1. Platební karta – k čemu slouží, a vyplatí se ji mít?

Jaká je definice platební karty?

Platební karta je karta provázaná s naším účtem v bance.

Karta nám umožňuje využívat své finance, které jsou na tom účtu uloženy.

1 Platební karta – k čemu slouží, a vyplatí se ji mít?

Co to znamená?

S její pomocí můžeme platit například v obchodě, kavárně, restauraci atd.

Kromě toho karta slouží také k vybrání peněz z bankomatu.

2. Základní informace o kartách

Každá platební karta:

- má rozměry 54 milimetrů na 86 milimetrů,
- má magnetický proužek nebo čip (kde jsou údaje majitele karty – konkrétně jako jméno a příjmení),
- název banky, která ji vydala,
- její identifikační číslo,
- datum platnosti
- kód CVV/CVV2 nebo CVC/CVC2.

Ve skutečnosti nejdůležitější jsou ta poslední zabezpečení.

2. Základní informace o kartách

Kódy představují zdroj důvěrných informací majitele karty

- ▶ První kód je nezbytný k provádění transakcí např. v obchodě, prochází verifikací při skenování magnetického proužku pomocí terminálu,
- ▶ Druhý kód nám slouží k internetovým platbám. Často se stává, že při provádění transakcí na internetu, je požadováno číslo naší karty, datum platnosti a také kód nacházející se na spodní straně. Tehdy uvádíme právě CVC/CVC2,
- ▶ Třetí z nejdůležitějších kódů je PIN.

2. Základní informace o kartách

Bezhotovostní transakce se staly součástí našeho života. Dnes má skoro každý z nás v peněžence platební kartu, kterou může uhradit účet v restauraci, na benzínce, udělat nákupy v supermarketu nebo třeba zaplatit nájem za byt.

2. Základní informace o kartách

Zajímavost 😊

V současné době tohoto typu platební nástroje vydávají už nejen banky, ale také finanční instituce nebo obchodní řetězce, benzínky a telekomunikační firmy.

2. Základní informace o kartách

Pozor!

Karta – plastový peníz – už pro nikoho není atrakce, zevšedněl, a co se s tím pojí, nemáme pocit, že bychom mohli přijít o peníze uložené na bankovním účtu.

3. Bankovní podvody

Současné vynálezy se velmi často obracejí proti nám samým.

Dávněji nejčastějším druhem krádeží spojených s platební kartou, byla krádež samotné karty a získání k ní PINu. Protože se zvýšilo veřejné povědomí o těchto incidentech, tenhle způsob pomalu odchází v zapomnění.

3. Bankovní podvody

Rizika:

V makro měřítku organizace jako je MasterCard rozdělují fraudy – čili zneužití týkající se karet – na dvě skupiny:

- ▶ nebezpečné
- ▶ málo nebezpečné

3. Bankovní podvody

Nebezpečná rizika:

Jsou to takové, při nichž organizace kontrolující platby má do činění s hromadným rizikem, např. pro milióny karet.

Příklad: nabourání se hackerů do firmy Sony, kde získali údaje klientů využívajících PlayStation Network.

Za takový incident by šlo považovat taky prolomení zabezpečení Amazonu nebo platebních systémů jako jsou Apple Pay. Tyhle portály přechovávají informace o miliónech klientů a všechny informace o jejich kartách, které jsou nezbytné k provedení transakcí.

3. Bankovní podvody

Málo nebezpečná rizika:

Ty, o nichž se většinou dozvíte v mediích 😊

Příklad: krádež peněz z účtu po oskenování karty a odkoukání PINu, neautorizované transakce prováděné na internetu, např. po návratu ze zahraniční dovolené. Krátce, jsou to všechny události, které mají ojedinělý charakter a vyznačují se malým měřítkem.

4. Nespolehlivé bankomaty a terminály

Bezkontaktní karty

Právě bezkontaktní karty v současnosti vyvolávají největší emoce.

Z těchto důvodů:

- Banky vydávají bezkontaktní karty bez ohledu na to, jestli chceme tuto funkci využívat nebo ne.
- Představujeme si, že každý může projít kolem nás s terminálem, např. v městské dopravě, a stáhnout si z naší karty maximální částku.
- Obáváme se, že po případné krádeži bude moci zloděj kartu mnohonásobně použít bez zadávání PINu – i když to může být pravda, neznamena to, že budeme muset tyto operace uhradit.

4. Nespolehlivé bankomaty a terminály

Typická rizika:

Bankomat:

- Oskenování karty
- Odkouknutí PINu
- Fyzická krádež karty u bankomatu
- Fyzická krádež hotovosti po výběru

4. Nespolehlivé bankomaty a terminály

Typická rizika:

Transakce v obchodě:

- Oskenování karty personálem v obchodě nebo v restauraci
- Odkouknutí PINu
- Fyzická krádež karty

4. Nespolehlivé bankomaty a terminály

Typická rizika:

Používání bezkontaktní karty:

- Šance náhodné platby bez našeho vědomí – v praxi je to mýtus.
- Možnost provedení bezkontaktních transakcí offline a bez PINu – například po krádeži karty.
- Možnost bezkontaktního přečtení z čipu na kartě údajů o kartě (ale bez kódu CVC) a historie posledních transakcí.

4. Nespolehlivé bankomaty a terminály

Typická rizika:

Platby po internetu:

- Údaje o kartě budou „odposlechnuty“ internetem – mezi obchodem a námi.
- Údaje o kartě internetový obchod využije k jinému účelu než k uskutečnění transakce.
- Údaje o kartě budou ukradeny z obchodu.
- Zaplatíme a zboží nám nedorazí.

5. Jednoduché způsoby zabezpečení platebních karet

Dobrym řešením může být nastavení si na kartě nízkých limitů a také zapnutí upozornění na veškeré operace na bankovním účtu.

Pokud krádež hned nahlásíme bance a půjdeme také na policii, existuje možnost získání peněz zpět.

Finanční instituce za podvody provedené tímto způsobem berou zodpovědnost na sebe a v mnohých případech vracejí peníze, o které klient přišel.

5. Jednoduché způsoby zabezpečení platebních karet

Co dělat ve složitých situacích?

Bankomat:

- Zkontrolovat, jestli na bankomatu nejsou žádné snímače – zloději dokážou namontovat nad bankomatem mikrokameru, dodatečný skener a snímač na klávesnici.
- Vybíráme si místa s monitoringem, např. bankovní kamery.
- Vybíráme si bankomaty v uzavřených prostorách – např. předsíně v bankách.
- Zacláníme si dlaň při zadávání PINu.
- Při používání bankomatu je někdo s námi – pokud máme s sebou někoho známého, je taková skupina méně ohrožena útokem než samostatná osoba.
- Přeručíme transakci, pokud během ní začneme mít pocit ohrožení.

5. Jednoduché způsoby zabezpečení platebních karet

Co dělat ve složitých situacích?

Transakce s PINem v obchodě:

- Nespouštět kartu z očí – nikdy!
- Pokud terminál snímá údaje z mikročipu na kartě – sami vkládáme a vyndáváme kartu.
- Dávat pozor, zda prodavač přikládá kartu jen jednou a zda je to určitě k terminálu.
- Zaclánět si dlaň při zadávání PINu.
- Opatrnost se doporučuje především v zahraničí.

5. Jednoduché způsoby zabezpečení platebních karet

Co dělat ve složitých situacích?

Používání bezkontaktní karty:

- Nosit v peněžence dvě bezkontaktní karty přiložené k sobě – je to stoprocentní zabezpečení před případným nasnímáním karty. Karty účinně ruší svůj signál.
- Přikládat kartu k platebnímu terminálu výhradně poté, co uvidíme požadovanou částku.

5. Jednoduché způsoby zabezpečení platebních karet

Co dělat ve složitých situacích?

Platby po internetu:

- Stránky obchodu by měly podporovat šifrování SSL.
- Je dobré si zkontrolovat korektnost SSL certifikátu internetového obchodu.
- Kontrolovat, zda poskytujeme údaje o kartě obchodu nebo firmě zprostředkující platební servis (acquirer).
- Neukládat údaje o kreditní kartě v internetovém obchodě.
- Používat tzv. eWallet, čili elektronickou peněženku – je ní například MasterPass.

5. Jednoduché způsoby zabezpečení platebních karet

Dobré návyky:

- PIN ke kartě a kód CVC/CVV musíme chránit jak oko v hlavě – právě ony slouží k potvrzení, že jsme to byli my, kdo provedl transakci.
- V žádném případě nesmíme PIN uschovávat spolu s kartou, třeba napsaný na kartě nebo v peněžence.
- Všechny karty bychom měli mít u sebe, bez ohledu na to, kde jsme.
- Je dobré pravidelně kontrolovat platby z účtu a kartou – pokud si zapisujeme výdaje, rychle odhalíme transakce, které jsme sami neprováděli.
- Mírad' co nejvíc transakcí s autorizací PINem bezkontaktními platbami.

5. Jednoduché způsoby zabezpečení platebních karet

Jiné způsoby, jak zvýšit bezpečnost:

Banky a platební organizace zavádějí také dodatečná zabezpečení transakcí prováděných na internetu, např. 3D Secure (je označován taky názvy „MasterCard SecureCode“ a „Verified by Visa“)

3D Secure je řešením, při němž – po zadání údajů o platební kartě – jsme přesměrováni na stránky, abychom zadali dodatečný bezpečnostní kód. Většinou nám přijde na mobil jako sms.

6. Praktická cvičení

Děkuji za pozornost

